

Zakład Patomorfologii Nowotworów

tel. 22 546 27 26, 22 546 24 39

e-mail: patologia@pib-nio.pl

Transport materiału do badań patomorfologicznych

1. Zasady transportu materiału do badań patomorfologicznych

- 1.1. Transport materiału do badań patomorfologicznych może być przeprowadzany jedynie przez przeszkolone, wyznaczone do tego celu osoby lub samego pacjenta w przypadku badań odpłatnych.
- 1.2. Opcjonalnie dopuszcza się dostarczanie materiału za pośrednictwem placówki świadczącej usługi pocztowe lub firmy kurierskiej z zastrzeżeniem spełnienia poniżej wymienionych wymogów.
- 1.3. Materiał kierowany do Zakładu Patomorfologii Nowotworów w celu wykonania badania patomorfologicznego należy dostarczyć do:
 - a) Punktu Rejestracji/Punktu Przyjęć ZdPN (materiał do badań śródoperacyjnych, histopatologicznych, z wykorzystaniem metody cell block),
 - b) Punktu Rejestracji/Punktu Przyjęć ZdPN znajdującym się na I piętrze w budynku CPN (materiał do badań cytologii klinicznej oraz konsultacyjnych-cytologia),
 - c) Sekretariatu Konsultacyjnego ZdPN (materiał do badań konsultacyjnych-histopatologia), w dni powszednie w godzinach 7.30 – 15.05.
- 1.4. Do transportu materiału do badania śródoperacyjnego „INTRA” wymagane są trzy opakowania transportowe:
 - a) opakowanie pierwotne zawierające pobrany świeży materiał śródoperacyjny. Opakowanie powinno być szczelnym naczyniem wykonanym z plastikowego lub nietłukącego się tworzywa sztucznego,
 - b) opakowanie pośrednie np. plastikowa folia/koszulka - opakowanie stanowi dodatkowe zabezpieczenie opakowania pierwotnego podczas transportu,
 - c) opakowanie zewnętrzne, szczelnie zamknięte i termo-izolowane o temperaturze w zakresie 2°C-8°C np. lodówka transportowa oznakowana w widoczny sposób jako „MATERIAŁ ZAKAŹNY”. W opakowaniu zewnętrznym należy umieścić odpowiednio zabezpieczony termometr umożliwiający odczyt temperatury.
 - d) Materiał powinien być dostarczony niezwłocznie po pobraniu, **czas maksymalnie 30 min od momentu pobrania materiału, temperatura transportu powinna wynosić 2°C-8°C.**
 - e) **UWAGA!** materiał nie może ulec wysuszeniu ani zamrożeniu.
 - f) Materiał należy dostarczyć do godziny 14.30, w miarę możliwości po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym (22) 546 23 69.
- 1.5. Do transportu materiału do badania histopatologicznego wymagane są trzy opakowania transportowe:
 - a) opakowanie pierwotne zawierające pobrany materiał tkankowy zabezpieczony w odpowiednim płynie utrwalającym. Opakowanie powinno być szczelnym naczyniem wykonanym z plastikowego lub nietłukącego się tworzywa sztucznego,
 - b) opakowanie pośrednie np. plastikowa folia/koszulka, tekturowe/plastikowe opakowanie/pudełko. Opakowanie stanowi dodatkowe zabezpieczenie podczas transportu. Pomiędzy opakowaniem pierwotnym a pośrednim należy umieścić materiał absorbujący w postaci ligniny lub waty w ilości zabezpieczającej wchłonięcie płynu utrwalającego w przypadku uszkodzenia opakowania pierwotnego,
 - c) opakowanie zewnętrzne, transportowe, szczelnie zamknięte oznakowane w sposób widoczny jako „MATERIAŁ ZAKAŹNY”.
 - d) Materiał powinien być **transportowany w temperaturze pokojowej (15°C-25°C), czas nie powinien przekraczać 24 godzin od momentu pobrania materiału.**
- 1.6. Do transportu materiału do badania cytologicznego wymagane są trzy opakowania transportowe:
 - a) opakowanie pierwotne zawierające materiał cytologiczny;

Zakład Patomorfologii Nowotworów

tel. 22 546 27 26, 22 546 24 39

e-mail: patologia@pib-nio.pl

Transport materiału do badań patomorfologicznych

- w przypadku świeżego materiału cytologicznego opakowanie powinno być szczelnym naczyniem wykonanym z plastikowego lub nietłukącego się tworzywa sztucznego np. probówka/moczówka/strzykawka,
 - w przypadku preparatów z utrwalonym rozmazem cytologicznym opakowanie powinno być specjalnym, plastikowym pudełkiem transportowym na szkiełka mikroskopowe lub naczyniem umożliwiającym transport w utrwalaczu,
 - b) opakowanie pośrednie np. plastikowa folia/koszulka, tekturowe/plastikowe opakowanie/pudełko. Opakowanie stanowi dodatkowe zabezpieczenie opakowania pierwotnego podczas transportu,
 - c) opakowanie zewnętrzne, transportowe, szczelnie zamknięte oznakowane w sposób widoczny jako „MATERIAŁ ZAKAŻNY”.
 - d) Materiał powinien być **transportowany w temperaturze pokojowej (15°C-25°C), czas nie powinien przekraczać 24 godzin od momentu pobrania materiału,**
 - e) **UWAGA!** Płyn mózgowo-rdzeniowy należy dostarczyć do ZdPN w **temperaturze pokojowej (15°C-25°C)** w możliwie jak najkrótszym czasie **max. do 30 minut od chwili pobrania materiału.**
 - f) **UWAGA!** Świeży materiał cytologiczny transportujemy w **temperaturze w zakresie 2°C-8°C.** W opakowaniu zewnętrznym należy umieścić odpowiednio zabezpieczony termometr umożliwiający odczyt temperatury.
- 1.7. Do transportu **materiału do badań konsultacyjnych** wymagane są trzy opakowania transportowe:
- a) opakowanie pierwotne zawierające materiał konsultacyjny:
 - w przypadku blochków parafinowych z zatopionym materiałem tkankowym opakowaniem powinna być koperta (np. bąbelkowa) lub tekturowe pudełko (np. pudełko po szkiełkach mikroskopowych),
 - w przypadku preparatów histopatologicznych i cytologicznych opakowaniem pierwotnym jest specjalne, plastikowe pudełko transportowe dedykowane do transportu i magazynowania szkiełek mikroskopowych. Dopuszczalne jest aby opakowaniem pierwotnym było tekturowe pudełko (np. pudełko po szkiełkach mikroskopowych) w przypadku zabezpieczenia i oddzielenia np. gazikiem transportowanych w nim preparatów,
 - b) opakowanie pośrednie np. plastikowa folia/koszulka, tekturowe/plastikowe opakowanie/pudełko. Opakowanie stanowi dodatkowe zabezpieczenie opakowania pierwotnego podczas transportu,
 - c) opakowanie zewnętrzne, transportowe, szczelnie zamknięte.
 - d) Czas transportu nie wpływa na właściwości materiału.
 - e) Materiał należy transportować unikając wstrząsów, zgniecenia oraz nasłonecznienia i przegrzania.
- 1.8. Wraz z materiałem do badań patomorfologicznych należy dostarczyć prawidłowo wypełnione Skierowanie zgodne z aktualnymi przepisami prawnymi. W celu zabezpieczenia dokumentację należy zapakować w plastikową koszulkę biurową i umieścić w transportowym opakowaniu zewnętrznym (nie należy umieszczać dokumentacji w opakowaniu pośrednim).
- 1.9. Osoba transportująca materiał zobowiązana jest do wypakowania i rozłożenia materiałów zgodnie z załączonymi skierowaniami w obecności wyznaczonego i przeszkolonego pracownika ZdPN. **Niedopuszczalne jest pozostawienie materiału bez wiedzy pracownika ZdPN.**
- 1.10. Osoba transportująca materiał do badań patomorfologicznych spoza budynku NIO-PIB powinna być zaopatrzona:
- a) w ochronne rękawice jednorazowego użytku,

Zakład Patomorfologii Nowotworów

tel. 22 546 27 26, 22 546 24 39

e-mail: patologia@pib-nio.pl

Transport materiału do badań patomorfologicznych

- b) środek do dezynfekcji na bazie aktywnego chloru,
 - c) materiał absorbujący w postaci ligniny lub waty,
 - d) dodatkowy suchy i szczelny pojemnik transportowy oraz pojemnik/worek na odpady medyczne.
- 1.11. W przypadku uszkodzenia/otwarcia pierwotnego opakowania transportowego oraz wydostania się płynu utrwalającego i/lub materiału do badania patomorfologicznego należy:
- a) włożyć jednorazowe rękawice ochronne,
 - b) delikatnie zebrać materiał biologiczny który wydostał się z pojemnika transportowego i ponownie umieścić we właściwym pierwotnym pojemniku transportowym (w przypadku otwarcia) lub zabezpieczyć w dodatkowym pojemniku transportowym (w przypadku uszkodzenia),
 - c) przykryć powstałą plamę organiczną materiałem absorbującym w postaci ligniny lub waty, po zaabsorbowaniu umieścić w pojemniku/worku na odpady medyczne,
 - d) skażoną powierzchnię spryskać odpowiednim preparatem do dezynfekcji na bazie aktywnego chloru,
 - e) jak najszybciej dostarczyć uszkodzony pojemnik do ZdPN w celu zabezpieczenia materiału,
 - f) opisać pracownikowi ZdPN odpowiedzialnemu za przyjęcie materiału zaistniałą sytuację, wspólnie wypełnić *Formularz zdarzenia – uszkodzenie pojemnika z materiałem biologicznym*,
 - g) poinformować telefonicznie lekarza kierującego materiał na badanie o zaistniałym zdarzeniu, przekazać kopię *Formularz zdarzenia – uszkodzenie pojemnika z materiałem biologicznym*.